

Рекомендовано до друку засіданням кафедри теорії й методики виховання, психології та інклюзивної освіти (протокол № 6 від 15.12.2023 року) і кафедри теорії й методики дошкільної, початкової освіти та мовних комунікацій КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти» (протокол № 07 від 27.12.2023 року)

Редакційна колегія:

Голова:

Жорова Ірина Ярославівна – доктор педагогічних наук, професор, в.о. ректора, професор кафедри педагогіки й менеджменту освіти КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти».

Члени редакційної колегії:

Агачева Юлія Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри теорії й методики виховання, психології та інклюзивної освіти КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»;

Моїсеєв Сергій Олександрович – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії й методики виховання, психології та інклюзивної освіти КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»;

Мусієнко Вікторія Сергіївна – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії й методики дошкільної, початкової освіти та мовних комунікацій КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»;

Примакова Віталія Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії й методики виховання, психології та інклюзивної освіти КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»;

Слободенюк Лідія Іванівна – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії й методики виховання, психології та інклюзивної освіти КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»;

Стребна Ольга Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри теорії й методики дошкільної, початкової освіти та мовних комунікацій КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»;

Товстоган Володимир Святославович – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії й методики виховання, психології та інклюзивної освіти КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»;

Юдіна Олена Вікторівна – завідувач ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти, викладач кафедри теорії й методики виховання, психології та інклюзивної освіти КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти».

Тенденції та перспективи розвитку сучасної освіти в Україні:
Т 33 матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (28-29 листопада 2023 року, м. Херсон) / за ред. С. О. Моїсеєва, О. В. Стребної. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2023. 408 с.

Збірник містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Тенденції та перспективи розвитку сучасної освіти в Україні». У працях авторів розглянуто актуальні проблеми сучасної освіти, інноваційні ідеї та освітні технології, творчі здобутки та перспективний педагогічний досвід, що отримав розвиток у дошкільній, повній загальній середній та позашкільній освіті в надзвичайних умовах сьогодення.

Матеріали конференції можуть бути корисні для магістрантів, аспірантів, докторантів, науковців, вчителів, методистів, студентів у дослідницькій, навчально-методичній та практичній роботі.

УДК 37(477)

Статті подано в авторській редакції. Відповідальність за точність викладених у публікаціях фактів несуть автори.

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ПЕДАГОГА В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

Семеновська Л. А. Формування інноваційної спрямованості викладача вищої школи.....	278
Сердюк В. О. Інтегративна освіта в Україні	280
Simonova I.V., Pachevska A.V., Monika Malgorzata Bialoszycka. Mobile Learning Development as a Challenge to Modern Education in Ukraine	282
Скуловатова О. В. Психологічні особливості ставлення здобувачів освіти до фінансових ресурсів	285
Скуренко С. Л. Шляхи формування творчих здібностей дітей дошкільного віку засобами мистецтва	287
Сладких І. А. Педагогічний консалтинг у сучасних умовах трансформації суспільства (міжнародний досвід).....	290
Сліпич Ю. В. Виховний потенціал виставок дитячого мистецтва військового періоду в Україні	292
Слободенюк Л. І. Психологічні аспекти здоров'язбережувальної компетентності вчителя в умовах воєнного стану	294
Соловей О. О. Використання мандалатерапії у роботі з дошкільниками.....	297
Старик О. В. Мовна освіта в Україні як основа імплентації європейських цінностей в українському суспільно-політичному просторі.....	299
Стельмах І. А. Сучасні підходи до планування роботи закладу дошкільної освіти	301
Стовпенець Л. П. Розвиток термінологічного математичного словника у дітей старшого дошкільного віку із ЗНМ	304
Столярчук Н. В. Індивідуалізація навчання у контексті цифровізації освітнього процесу.....	306
Стребна О. В. Діяльнісний підхід у процесі засвоєння знань учнями початкової школи.....	308
Стрик П. М. Сприяння соціальному та комунікативному розвитку студентів через участь у конкурсах та олімпіадах з комп'ютерної графіки.....	310
Стрілецька О. Ю, Приходько Т. П. Роль сучасної української сім'ї у вихованні дитини з особливими освітніми потребами	312
Сухорукова А. Ф. Формування життєвих компетентностей здобувача освіти Нової української школи.....	315
Тарасова Т. С. Можливість розвитку життєвої компетентності молодших школярів на заняттях гуртка освітньої робототехніки.....	317
Татарин І. О. Корекція порушень свистячих звуків у дітей молодшого шкільного віку	321
Теряєва Л. А. Особливості проведення занять з хорового диригування в умовах дистанційного навчання.....	323
Тишкун А. О. Формування емоційної регуляції у дітей дошкільного віку в умовах інклюзивної групи ЗДО.....	325
Товстоган В. С. Виховання осіб із особливими освітніми потребами як педагогічна проблема	327
Топчій О. П. Збереження психічного здоров'я педагогів в умовах воєнного стану	330
Фасолько Т. С., Буян А. Б. Формування навиків соціальної взаємодії у старших дошкільників засобами ігрової діяльності	332
Федіна Ю. О. Особливості організації роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах закладу дошкільної освіти	334
Федько С. О., Яценюк Л. В., Михайленко М. В. Дистанційне навчання як пріоритетний напрям розбудови сучасної освіти	337

стимулюючий та безстрашний простір для вдосконалення мовленнєвих навичок.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конопляста С. Ю., Сак Т. В. Логопсихологія: навч. посіб.; за ред. М. К. Шеремет. Київ: Знання, 2010. 394 с.
2. Малярчук А. Я. Дидактичний матеріал для виправлення мовних недоліків Київ; Ірпінь: ВТФ «Перун», 1999. 408 с.
3. Шеремет М. К., Мартиненко І. В. Хрестоматія з логопедії. Навчальний посібник. Київ: КНТ, 2006. 360 с.

Теряєва Л. А.*

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ХОРОВОГО ДИРИГУВАННЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Активний розвиток дистанційного навчання в Україні розпочався після затвердження «Закону про Національну програму інформатизації», «Положення про дистанційне навчання» та впровадження кредитно-модульної системи навчання.

У період епідемій та війни навчання в Україні у дистанційному форматі стало особливо затребуваним, необхідним і актуальним.

Дистанційне навчання визначається як «система технологій, що гарантує оперативну доставку здобувачам освіти достатнього масштабу матеріалу, що вивчається; інтерактивне взаємодіяння викладачів і студентів у навчальному процесі, надання особам резерву самостійної роботи з освоєння запропонованого матеріалу» [1].

В Україні система дистанційної освіти реалізує такі важливі принципи, як: 1) безперервність початкової, загальної середньої, професійної підготовки, вищої, додаткової, післядипломної освіти; 2) демократизація; 3) інтеграція; та 4) глобалізація.

Мета статті – запропонувати найбільш ефективні методи та організаційні форми навчання студентів при проведенні занять з хорового диригування у дистанційному форматі.

Досягнення освітньої мети при вивченні дисципліни «Хорове диригування» здійснюється за допомогою різноманітних видів навчання: *пояснювально-ілюстративного* (пояснення в поєднанні з демонструванням диригентських схем та прийомів); *проблемного* (в процесі вирішення завдань з хорового диригування у студентів формується креативне мислення і пізнавальні інтереси); *програмоване* (індивідуальний підхід до вивчення предмету і висока якість засвоєння матеріалу); *модульне* (модулі містять весь перелік творчих завдань, практичних вправ та питань для самостійного опрацювання з хорового диригування); *інтерактивне* (плідна

* © Теряєва Л. А.

ТЕНДЕНЦІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
СУЧАСНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

співпраця викладача зі студентами, творча атмосфера співпраці); *дистанційне* (з використанням різних технічних засобів).

Дистанційна форма навчання має не тільки переваги, але і проблемні моменти, а саме: 1) психологічна та соціальна ізолюваність; 2) залежність від уміння викладача керувати навчальним процесом на відстані, враховуючи зворотній зв'язок при виконанні студентами практичних завдань; 3) невідготовленість студентів до самостійної роботи, невміння зосередити увагу на навчальному процесі та рівномірно розподілити свої зусилля; 4) недостатня компетентність деяких викладачів під час роботи з Інтернет-ресурсами та комп'ютерними технологіями.

Організація навчального процесу в системі дистанційного навчання має також свої *психолого-педагогічні особливості*, а саме:

- зміщення акцентів на самостійну діяльність студентів;
- формування навичок не тільки комунікаційної, а й дистанційної взаємодії (комп'ютерна грамотність викладачів і студентів при використанні Інтернет-ресурсів, володіння навичками спілкування у чаті, оволодіння цифровими інструментами Google тощо);
- необхідність координації навчання у зручний для кожного час.

За визначенням Бикова В. Ю. [2], дистанційний формат навчання має декілька видів: *традиційне дистанційне навчання; е-дистанційне навчання, а також електронні дистанційні навчальні курси.*

Основними видами занять при дистанційному навчанні за кредитно-модульною системою є лекція, семінар, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації. Усі названі види занять базуються на самостійному опрацюванні студентами навчального матеріалу з використанням електронних навчальних дистанційних курсів.

Важливим при цьому залишається тісний і плідний контакт викладача зі студентами, де під час зустрічі викладач акцентує увагу студентів на найбільш складних моментах навчального матеріалу, а студенти мають змогу задати викладачеві проблемні питання і одразу отримати на них відповідь.

Під час дистанційного навчання з метою безперервності навчального процесу і здобуття студентом якісної освіти рекомендуються *сучасні форми навчання*, а саме: *відео конференції, аудіо конференції; вільний графік; самоосвіта.*

В той же час на дистанційних заняттях з хорового диригування продовжують широко використовуватися традиційні і сучасні методи і форми роботи, а саме демонстрація диригентських схем та прийомів, показ ауфтактів та різних штрихів у жесті, власне аранжування та інтерпретації хорових

ТЕНДЕНЦІЙ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

творів, прослуховування і аналіз класичних, народних та сучасних музичних творів.

Отже, результати проведеного аналізу дистанційних видів навчання на прикладі заняття з хорового диригування свідчать про те, що практичні, проблемно-пошукові, мотиваційно-навчальні, інтерактивні, креативні методи, а також методи контролю і самоконтролю успішно співпрацюють з індивідуальною формою навчання, самостійним опрацюванням, онлайн-чатом, додатками Google, ігровими прийомами та вільним графіком. Таке поєднання методів і форм свідчить про їх найбільш раціональне сполучення для вивчення хорового диригування у дистанційному форматі.

Водночас, наочні, ігрові, репродуктивні методи у поєднанні з різними формами навчання мають меншу ефективність, що свідчить про необхідність їх удосконалення, а також адаптування до умов дистанційного навчання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні року: Постанова від 20 грудня 2000 р. Міністерство освіти і науки України. URL: <http://www.osvita.org.ua/distance/pravo/00.html>.
2. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти. Київ: Атіка, 2009. 684 с.
3. Галата С. Як підтримати чесність дистанційного навчання? *Освіта України*. 2020. № 18–19 (11 трав.). С. 10. URL: <https://saiup.org.ua/wp-content/uploads/2020/04/Integrity-bulletin-08.pdf>.
4. Гуревич, Р., Коношевський, Л., Опушко, Н. Цифровізація освіти сучасного суспільства: проблеми, досвід, перспективи. *Освітологічний дискурс*. 2022. № 3–4 (38–39). URL: <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2022.342>.
5. Про затвердження Положення про дистанційне навчання: Наказ від 25.04.2013 р. № 466. Міністерство освіти і науки України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13>.

Тишкун А. О.*

ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОЇ РЕГУЛЯЦІЇ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ГРУПИ ЗДО

Значну роль у становленні емоційної сфери особистості відіграють соціальні умови, в яких живе і виховується та здобуває практичний досвід дитина. У цьому ключі особливого значення набуває проблема психологічного супроводу дошкільників, які навчаються в інклюзивних групах. Корекційно-розвивальна робота спрямована на розвиток емоційної сфери, зокрема оптимізації засобів і методів активного спілкування, психологічної корекції емоційного розвитку. При цьому ефективність такої роботи залежить від результатів комплексної діагностики пізнавального та особистісного розвитку дитини. Тому, проблема емоційної

* © Тишкун А. О.

ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
СУЧАСНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Старик Оксана Вікторівна – викладач першої категорії, викладач Відокремленого структурного підрозділу Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут».

Стельмах Ірина Анатоліївна – спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, директор Херсонського ясел-садка № 37 компенсуючого типу Херсонської міської ради.

Стовпенець Лілія Петрівна – здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня Рівненського державного гуманітарного університету.

Столярчук Наталія Віталіївна – старший викладач Льотної академії Національного авіаційного університету.

Стребна Ольга Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри теорії й методики дошкільної, початкової освіти та мовних комунікацій КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти».

Стрик Павло Миколайович – спеціаліст другої кваліфікаційної категорії, викладач Відокремленого структурного підрозділу «Рівненський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України».

Стрілецька Ольга Юріївна – здобувачка вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Сухорукова Алла Федорівна – спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, учитель-методист, учитель початкових класів Синельниківський ліцей № 1 Синельниківської міської ради Дніпропетровської області.

Тарасова Тетяна Сергіївна – керівник гуртка, методист, завідувач методичним відділом, керівник гуртка Кошарного закладу «Центр науково-технічної творчості учнівської молоді» Херсонської обласної ради.

Татарин Ірина Олександрівна – здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня Рівненського державного гуманітарного університету.

Теряєва Лариса Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, викладач музики Київського університету імені Бориса Грінченка.

Тишкун Анна Олегівна – здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня Рівненського державного гуманітарного університету.

Товстоган Володимир Святославович – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії й методики виховання, психології та інклюзивної освіти КВНЗ «Херсонська Академія неперервної освіти».

Топчій Олена Петрівна – спеціаліст другої кваліфікаційної категорії, практичний психолог Дубовицького ліцею Кролевецької міської ради.

Фасолько Тетяна Степанівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки, дошкільної та початкової освіти Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка.

Федіна Юлія Олександрівна – директор закладу дошкільної освіти № 6 «Сонечко» Каховської міської ради.